

Så här förbättrar kommunerna mottagandet av ensamkommande asylsökande barn

**Rekommendationer från tio kommuner och
Barnombudsmannen i en dialog den 8 december 2010**

Dnr 9.5:0874/10

Barnombudsmannen

Box 22106, 104 22 Stockholm

Besök: Norr Mälärstrand 6

Telefon: 08-692 29 50

Fax: 08-654 62 77

E-post: info@barnombudsmannen.se

Webb: www.barnombudsmannen.se

Därför kallade Barnombudsmannen till dialog

Den 8 december 2010 kallade Barnombudsmannen in representanter från tio kommuner för att diskutera mottagande av ensamkommande asylsökande barn. De deltagande kommunerna var Göteborg, Katrineholm, Lomma, Skellefteå, Sorsele, Timrå, Torsås, Vimmerby, Östersund och Österåker. Syftet med samtalet var att kommuner som har olika erfarenheter av mottagande skulle diskutera och identifiera hinder men framförallt lösningar i arbetet med planering, genomförande och uppföljning av mottagandet.

De inbjudna kommunerna valdes utifrån kriterierna god geografisk spridning, befolkningsstorlek och olika erfarenheter av att ta emot ensamkommande barn. Vid tidpunkten för kallelsen tog hälften av de utvalda kommunerna emot ensamkommande asylsökande barn, en kommun hade nyligen tecknat avtal om mottagande medan övriga saknade överenskommelser med Migrationsverket.

Slutsatserna från diskussionen med kommunerna finns sammanfattade i detta dokument. I slutet ger Barnombudsmannen sina rekommendationer och några lästips. Vår förhoppning är att detta dokument ska bidra till och stärka kommunernas arbete för ett mottagande av hög kvalitet där barnets rättigheter säkerställs.

Barnombudsmannens mötte ensamkommande asylsökande barn

Bakgrunden till att Barnombudsmannen kallade till samtal om mottagande av ensamkommande barn har i huvudsak sin utgångspunkt i de möten som Barnombudsmannen hade med ensamkommande barn och ungdomar sedan 2009.

Under 2009 och 2010 besökte Barnombudsmannen vid flera tillfällen transitboenden i ankomstkommuner för ensamkommande asylsökande barn. Barnombudsmannen har i dessa möten uppmärksammats på att de här barnen ofta tvingats vänta länge, upp emot flera månader, på en placering i en anvisningskommun. Den statistik som Migrationsverket kontinuerligt presenterar bekräftar även att ensamkommande asylsökande barn får vänta i veckor, upp till månader på en plats i en anvisningskommun. För tillfället väntar närmare 350 barn på en placering i en anvisningskommun.¹

I våra möten med barn på transitboenden har Barnombudsmannen även uppmärksammats på att flera barn inte får det psykosociala stöd som de ofta är i stort behov av eller att de inte får den skolgång de har rätt till. Vi har även upptäckt brister i kommunernas ansvar att utse en god man för barnen. Kompetensen och utbildningsnivån bland de gode männen varierar kraftigt. För vissa barn tar det även mycket lång tid, upp emot flera veckor, innan kommunen utser en god man åt dem.

Under 2010 har Barnombudsmannen mött ett antal ensamkommande asylsökande barn som bor på gruppboenden i anvisningskommuner. Barnen har berättat för oss om hur de upplever mottagandet. Efter dessa möten kan Barnombudsmannen bland annat konstatera att många ensamkommande asylsökande barn känner sig oerhört ensamma och upplever ett stort utanförskap, både under asylprocessen och efter att de har fått ett beslut från Migrationsverket. Den 4 mars 2011 överlämnade Barnombudsmannen sin årsrapport *Bakom fasaden* till barnminister Maria Larsson. I rapporten återges bland annat dessa ungdomars åsikter och synpunkter.

¹ Migrationsverket, rapport Aktuellt om ensamkommande barn och ungdomar, juni-augusti 2011.

Barnkonventionen och kritik från FN:s barnrättskommitté

Barnkonventionen innehåller artiklar med relevans för mottagandet av ensamkommande asylsökande barn. I artikel 2 slås fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Inget barn får diskrimineras utan de rättigheter som finns i konventionen gäller för varje barn oavsett bakgrund. Enligt artikel 28 har varje barn rätt till utbildning och enligt artikel 24 har varje barn rätt till hälso- och sjukvård. Alla beslut som rör barn ska utgå från principen om barnets bästa i enlighet med artikel 3. Enligt artikel 12 har alla barn rätt att uttrycka sina åsikter och att bli lyssnade på.

FN:s barnrättskommitté har kritiserat Sverige för brister i mottagandet av ensamkommande asylsökande barn bland annat vad gäller barns rätt till skolgång och tillgång till hälso- och sjukvård.²

Barnombudsmannen tog kritiken som Sverige fått för brister i mottagandet av ensamkommande asylsökande barn på allvar och kallade till dialogen för att diskutera vad man kan göra för att Sverige ska leva upp till barnkonventionen och hur man kan få ett riktigt bra mottagande till stånd.

Aktuell lagstiftning

Med ensamkommande menas ett barn som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar och är under 18 år. Det kan också vara ett barn som är skild från någon annan vuxen person som trätt in i föräldrarnas ställe och som står utan sådan ställföreträdare vid ankomsten till Sverige.³

Kommunen har genom socialnämnden ett övergripande ansvar för att alla som vistas där får det stöd och den hjälp de behöver.⁴ Bestämmelsen omfattar även självklart de ensamkommande asylsökande barnen. Det innebär bland annat att kommunen har ansvar för att ordna så att barnet får en bostad och möjlighet att gå i skolan samt att barnet får de stöd- och hjälpinsatser som han eller hon kan ha rätt till enligt socialtjänstlagen.⁵

Socialnämnden har en skyldighet att utreda och besluta om barns behov av lämpligt boende.⁶ Boendet kan vara ett familjehem eller hem för vård eller boende (HVB). Även bestämmelserna enligt lagen med bestämmelser om vård av unga (LVU) kan komma att tillämpas. En utredning om boendet sker på samma sätt som för andra barn i motsvarande situation. Så snart utredningen är slutförd och förslag på boende finns ska den gode mannen tillfrågas om samtycke till placering. Är barnet över 15 år ska även han eller hon tillfrågas.⁷

Ensamkommande asylsökande barn har rätt till allmän förskola, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola på samma villkor som alla andra barn i Sverige.⁸ Barnen har också rätt till samma hälso- och sjukvård, inklusive barnpsykiatrisk vård och tandvård som övriga barn bosatta i Sverige.⁹

² FN:s barnrättskommitté, "Concluding observations: Sweden", UN Doc. CRC/C/SWE/CO/4, 2009.

³ 1 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

⁴ 2 kap. 2 § socialtjänstlagen.

⁵ Cirkulär 09:67 från Sveriges Kommuner och Landsting.

⁶ 11 kap. 2 § socialtjänstlagen.

⁷ 11 kap. 10 § socialtjänstlagen.

⁸ Förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnomsorg för asylsökande barn m.fl.

⁹ Lag (2008:344) om hälso- och sjukvård för asylsökande m.fl.

Ett ensamkommande utländskt eller statslöst barn som kommer till Sverige har rätt att få en god man enligt gällande bestämmelser.¹⁰ Även i de fall ett barn av en eller annan anledning överges av sina föräldrar eller annan ansvarig vuxen efter ankomsten till Sverige, men innan han eller hon har fått uppehållstillstånd, har rätt till god man.¹¹ Den gode mannen inträder i barnets föräldrars ställe, som vårdnadshavare och förmyndare och ansvarar därmed för barnets alla angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga.¹²

Ansvarsfördelningen i mottagandet av ensamkommande asylsökande barn

År 2006 skedde en rad lagändringar i syfte att förbättra mottagandet av ensamkommande asylsökande barn. I korthet innebär ändringarna att kommunerna ska tillhandahålla boendet för de ensamkommande barnen. Dessutom har kommunen och socialnämnden skyldighet att ge barnet det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen.

Trots att socialtjänsten har fått ett utökat ansvar så är det även andra aktörer som har skyldigheter i mottagandet. Bland annat kan följande aktörers och ansvarsområden särskilt lyftas fram: Migrationsverkets ansvar gentemot asylsökande ensamkommande barn innebär bland annat att de ska ta emot och pröva ansökan om asyl, i förekommande fall göra åldersbedömning och anvisa kommun för boende. Landstingen ansvarar för att ge barnen den vård de behöver, såväl den fysiska som den psykiska. Från och med den 1 januari 2011 företräder länsstyrelserna staten vid förhandlingarna med kommunerna om att tillhandahålla platser för ensamkommande barn.

Pågående utvecklingsarbeten

Kartläggning och handlingsplan för mottagandet av ensamkommande asylsökande barn

Under 2010 och 2011 har Migrationsverket och SKL tagit fram en nationell handlingsplan i syfte att skapa ett värdigt mottagande av ensamkommande barn. Handlingsplanen bygger på en kartläggning av mottagandet som utfördes av samma aktörer under 2009. I handlingsplanen har bland annat ingått att skapa en webbplats med samlad information om kommuners och andra aktörers arbete med mottagande av ensamkommande barn. I handlingsplanen har även ingått att ordna utbildningsdagar runt om i landet under första hälften av 2011.

Vägledning för kommunens arbete med ensamkommande asylsökande barn

Socialstyrelsen arbetar för tillfället med att ta fram ett vägledningsdokument till personal inom kommunen som arbetar med ensamkommande asylsökande barn, exempelvis socialsekreterare och personal på boenden. Syftet är att tydliggöra dessa aktörers ansvarsområden och vägledningen beräknas vara klar under hösten 2011.

Sammanställning av kommunernas diskussioner under dialogen

Under dagen diskuterade kommunföreträdarna utifrån sex olika frågeställningar. Frågeställningarna tog sin utgångspunkt i de ensamkommande asylsökande barnens rättigheter enligt barnkonventionen och kommunernas ansvar för planering, genomförande och uppföljning av mottagandet.

¹⁰ 2 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

¹¹ 2 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

¹² Prop. 2004/05:136 s.29.

Fokus för diskussionen var att identifiera gemensamma utmaningar och formulera förslag på lösningar. I redovisningen nedan har vi vägt samman alla deltagarnas idéer och synpunkter under respektive fråga. Förutom i ett fåtal fall har vi valt att inte återge vem som har sagt vad.

Fråga 1: Vilka utmaningar har ni identifierat i ert arbete vad gäller mottagandet av ensamkommande asylsökande barn? Följdfrågan löd Hur tycker ni att de utmaningar ni identifierat bör tacklas?

Kommunföreträdarna lyfte särskilt fram fyra utmaningar:

a) Psykiatrins bristande resurser

Långa geografiska avstånd och bristande samordning inom sjukvården skapar problem. Samarbetet mellan kommunerna, barn- och ungdomspsykiatri och vårdcentralerna kan förbättras och ansvarsfrågorna måste tydliggöras och definieras. Landstinget måste arbeta mer preventivt, använda sig av resultat från stressforskningen och arbeta likartat över hela landet. Samarbetet mellan kommunen, hälso- och sjukvården, Migrationsverket och arbetsförmedlingen bör också stärkas. Särskilda kris- och traumacenter, en mellanform mellan boendet och barnpsykiatri som fångar upp och bedömer vilka fall som ska gå vidare till barnpsykiatri, har visat sig vara framgångsrika.

Att utgå från att barnen är traumatiserade kan i sig skapa problem i och med att man inte ser de ensamkommande barnens styrka. Det är viktigt att fokusera på det friska hos individerna och inte göra dem sjukare och mer traumatiserade än de är. Att barnen mår dåligt när de lämnat familj och annat som är dem kärt bakom sig, kan ses som en normal reaktion på en onormal situation, vilket även gäller svenska barn i samma situation. Alla behöver inte psykiatrisk hjälp att bearbeta trauman utan har "lindrigare" problem. Att bygga upp den egna kompetensen bland personalen på boendet för att bättre ta hand om ensamkommande flyktingbarn kan ibland vara ett alternativ.

b) Bristfälliga åldersbestämningar/bedömningar.

De åldersbestämningar som görs i de första länder som de asylsökande barnen kommer till är inte alltid tillförlitliga. Det finns en diskrepans på +/- 3 år, vilket ger ett spann på 6 år. Det finns en oro för att en del personer uppger att de är yngre än vad de i själva verket är för att öka chanserna att få asyl. Det omvända problemet finns också; att minderåriga uppger att de är myndiga för att få ett bättre mottagande. När åldersbestämningen är gjord går den inte att ändra. En fortsatt dialog med Migrationsverket kring rutiner och metoder för åldersbestämning anser flera kommuner är nödvändig.

c) Barn som får avslag och inte kan avvisas hamnar i ett vakuum

En del barn kan inte återvända efter ett avvisningsbeslut eftersom deras hemländer inte tar emot dem. Dessa barn hamnar i ett vakuum och många mår mycket dåligt. Tydliga rutiner för hur barnen ska tas om hand i väntan på beslut saknas och problemet lämpas över på kommunerna. Kommunerna anser att Migrationsverket måste ta mer ansvar för de som får avslag. Barnen borde ges tillfälligt uppehållstillstånd i väntan på att deras situation utreds. Det är viktigt att de får möjlighet att gå i skolan och har en meningsfull fritid så länge som de bor i Sverige.

d) Svårigheter att skaffa boenden.

I vissa kommuner finns bostäder att tillgå, i storstadsområdena råder allmän bostadsbrist. Att öronmärka bostäder för flyktingar skulle väcka negativa reaktioner bland andra bostadssökande. Att skapa olika boendialternativ utifrån barnens behov kan vara lösningen. Många ensamkommande flyktingbarn vill helst bo i familjehem, andra i gruppboenden med mycket omsorg eller i eget boende med personalstöd. En kommun har erfarenhet av en mellanform, där unga har en viss självständighet jämfört med hur gruppboende fungerar i allmänhet och aktivt får engagera sig i att hitta egen bostad. En annan kommun har prövat en trestegsmodell med familjehem, gruppboende och eget boende som ett sätt att slussa ut de unga i samhället.

Fråga 2: Vad anser ni att kommunen ska göra för att säkerställa att socialtjänsten ger barnen insatser de kan vara i behov av?

Kommunföreträdarna lyfte särskilt fram tre ansvarsområden:

a) Kommunen bör i högre utsträckning samordna sina insatser.

Det krävs samarbete mellan olika aktörer inom kommunen för att tillgodose barnens behov och säkerställa deras rättigheter. Socialtjänsten, boendena och skolorna måste hitta sätt att samarbeta och samverka.

b) Kommunerna måste avsätta resurser för att göra adekvata utredningar där barnets behov sätts i centrum (BBIC) och utredningarna måste följas upp.

Socialtjänsten måste ha tillräckliga resurser för att göra utredningar vilket är långt ifrån fallet idag.

c) Socialtjänsten måste utreda förhållandena för barn som bor med släktingar.

Enligt socialtjänstlagen ska socialtjänsten utreda hemförhållandena innan barnet placeras hos eller flyttar till släktingar. Socialtjänsten har sällan möjligheten att göra detta då barnet som oftast redan befinner sig hos släktingen.

Fråga 3: Vad anser ni att kommunen ska göra för att säkerställa att barnen får den skolgång och skolbarnomsorg de har rätt till?

Kommunföreträdarna lyfte särskilt fram två ansvarsområden:

a) Det måste göras en nivågruppering utifrån förkunskaper.

Det är viktigt med nivåanpassning i undervisningen vilken ska utgå från barnens förkunskaper och förutsättningar. Det är en utmaning för kommunerna att ungdomarna når godkänt i alla ämnen eftersom de har kortare tid på sig att nå målet. Extraresurser kan krävas, i synnerhet som det saknas stöttande föräldrar i bakgrunden. Boendepersonal kan ge extrastöd vid läxläsning.

b) Det måste ske ett samarbete över kommungränserna.

Vissa kommuner tar emot förhållandevis få ensamkommande barn. Samverkan mellan flera kommuner kan ibland vara en väg att gå för att utifrån olika förkunskaper kunna skapa tillräckligt stora undervisningsgrupper.

Fråga 4: Vad anser ni att kommunen ska göra för att säkerställa att varje barn får en god man som kan företräda barnets rättigheter och intressen?

Kommunföreträdarna lyfte särskilt fram fyra ansvarsområden:

- a) Kommunerna måste säkerställa att gode män får adekvat utbildning och handledning.

Den gode mannen har en viktig roll som ställföreträdande vårdnadshavare och måste ges förutsättningar att bevaka och säkerställa barnets intressen och rättigheter. Gode män bör rekryteras efter personlig lämplighet, men också erbjudas särskild utbildning. Det är viktigt att man lägger ner resurser på att rekrytera bra gode män, och på att stötta dem som tar på sig uppdraget.

- b) Kommunerna kan ta initiativ till en diskussion om en professionalisering av god man-uppdraget.

En modell som diskuterades var möjligheten att professionalisera god man-uppdraget. Det har prövats i mindre kommuner där det är svårt att hitta gode män. Professionella gode män kan ta på sig ansvar för flera barn. Nackdelen med modellen är att det ideella med uppdraget försvinner. En annan variant, som finns i några kommuner, är att arvodera särskild vårdnadshavare på samma sätt som god man.

- c) Kommunerna måste i större utsträckning byta ut gode män som inte utför ett tillfredsställande arbete.

Ibland blir valet av god man mindre lyckat. Det borde då finnas möjlighet att byta god man. En provperiod skulle kunna gälla. Flera kommuner tycker att man borde lägga ner mer tid att hitta rätt god man till varje enskilt barn från början.

- d) Kommunerna måste samverka med föreningsliv och andra kommuner för att hitta gode män.

Lokala samarbeten med Röda Korset om utbildning av gode män har varit framgångsrikt. Samverkan i länet om utbildning och rekrytering finns på flera håll. De ensamkommande barnen känner sig ofta isolerade och efterfrågar att få ta del av föreningsliv, sport och kultur. Det finns exempel på hur man på kommunnivå har samarbetat med det lokala föreningslivet i integrationsprojekt vilket har skapat nya kontaktytor för ungdomarna och underlättar möjligheten att hitta engagerade gode män.

Fråga 5: Hur kan kommunen bidra till en ökad och förbättrad samverkan mellan alla de aktörer som finns runt de ensamkommande asylsökande barnen? Följdfrågan löd: Vilka lärdomar tror ni att andra kommuner kan dra av det arbete ni bedriver i ert mottagande?

Kommunföreträdarna lyfte särskilt fram två förbättringsområden:

- a) Kommunen måste bli bättre på att ta ansvar och initiera samverkan.

Kommunen har det övergripande ansvaret för mottagandet och måste på ett tydligare sätt ta det ansvaret. Kommunen ska initiera till samverkan och lokala överenskommelser med andra aktörer exempelvis Migrationsverket. Det är kommunen som måste vara drivande i samverkan. I vissa kommuner har man inrättat särskilda samordnartjänster inom socialtjänsten. Dessa personer ansvarar för samverkan med andra aktörer.

- b) Kommunen kan sprida goda exempel på bra arbetssätt och lösningar.

Det finns kommuner med lång erfarenhet av mottagande som andra kommuner kan lära av. Kommunerna kan bli bättre på att sprida goda arbetssätt och lösningar. Under samtalet diskuteras flera sådana positiva arbetssätt. Exempelvis har Skellefteå kommun ett fungerande organiserat mottagande som dokumenterats och som bland annat Sorsele kommun lärt av. Sorsele kommuns modell med en god man för tre barn är något som andra glesbygdskommuner kan ta efter. I Östersunds kommun har man arbetat mycket med barnens medinflytande. Förutom regelbundna husmöten får ungdomarna fylla i enkäter två gånger per år där de kan framföra sina synpunkter på mottagandet. Göteborgs kommun har en modell för utbildning av gode män som andra kommuner kan lära av.

Fråga 6: Finns det någon annan frågeställning ni vill reflektera över?

Kommunföreträdarna lyfte fram tre frågeställningar/ämnesområden under denna sista öppna fråga:

- a) Länsstyrelserna bör ta ansvar för och initiera regionala nätverk.

Det behövs fungerande regionala nätverk för kunskapsutbyte och utbildningsinsatser. Samverkan över kommungränserna ser väldigt olika ut. I Stockholms län finns ett samarbete, liksom i Västerbottens län. Små kommuner upplever ofta att de saknar resurser och kompetens. Landshövdingarna och länsstyrelsen bör ta ett större ansvar för ett utökat samarbete.

- b) Manualer/metodhandledningar, vägledning och webbplats efterlyses.

Samlad kunskap och konkret ”steg för steg” information efterfrågas, bland annat en manual/metodhandledning om hur man startar boenden, en vägledning om hur man möter de ensamkommande barnen och en webbplats med referensmaterial efterlyses. Att ta fram en samlad och konkret handbok för kommunernas ansvar att ta emot ensamkommande barn kan vara en uppgift för SKL.

- c) Lagstiftningen bör ses över.

Frågan ställdes också om det finns anledning att ha en tvingande/styrande lagstiftning för att mottagandet ska bli ett nationellt ansvar.

Barnombudsmannens rekommendationer

Syftet med dialogen var att kommuner som har olika erfarenheter av mottagande skulle diskutera och identifiera hinder men framförallt lösningar i arbetet med planering, genomförande och uppföljning av mottagandet. Mot bakgrund av vad kommunerna förde fram under dialogen och den kunskap som Barnombudsmannen inhämtat i samtal med ensamkommande asylsökande barn ger vi följande rekommendationer till förändring:

Till kommunerna

- Samtliga kommuner bör initiera och planera för att inom ett år kunna starta ett mottagande av ensamkommande asylsökande barn.
- Gode män för ensamkommande asylsökande barn ska genomgå en grundläggande och adekvat utbildning samt få handledning i sitt uppdrag. Överförmyndarnämnden i den ansvariga kommunen torde vara lämplig att bevilja medel och skapa en obligatorisk utbildning.
- Alla ensamkommande asylsökande barn ska få en god man utsedd så snart som möjligt, helst inom 24 timmar, efter att de lämnat in sin asylansökan.
- Det måste finnas alternativa boendeformer i kommunerna. Det handlar om att hitta rätt boendeform för varje barn utifrån hans/hennes behov. Kommunerna behöver kunna erbjuda familjehem, gruppboenden med mycket omsorg och eget boende med personalstöd.
- Socialtjänsten måste bli en mer aktiv aktör och säkerställa att barnen får det stöd och den hjälp som de har rätt till enligt socialtjänstlagen, inte minst under barnets vistelse i ankomstkommunen, det vill säga under barnets första tid i Sverige.
- Socialtjänsten måste utreda hemförhållandena innan barn placeras hos eller flyttar till släktingar (i enlighet med 6 kap. 6-7§§ socialtjänstlagen). Tillsammans med Migrationsverket och den gode mannen måste socialtjänsten hitta arbetssätt och lösningar som gör det möjligt för socialtjänsten att göra en sådan utredning innan barnet placeras hos eller flyttar till en släkting.
- Alla barn ska erbjudas skolgång inom två veckor från det att han eller hon har lämnat in sin ansökan om asyl.

Till SKL

- Det bör tas fram en handbok för hur aktörer inom kommunen, i första hand socialsekreterare, boendepersonal och gode män ska möta och ta emot ensamkommande barn.

Till länsstyrelserna

- Det behövs fungerande regionala nätverk för kunskapsutbyte och utbildningsinsatser. Samverkan över kommungränserna ser väldigt olika ut. Små kommuner upplever ofta att de saknar resurser och kompetens. Här måste länsstyrelserna ta ett större ansvar för att ge stöd.
- Det behövs ett tydligt barnrättsperspektiv i arbetet med att förhandla om mottagandeplatser ute i kommunerna. Det är viktigt att de som möter kommunens representanter har god kunskap om barns rättigheter för att de ska veta vilka krav de bör ställa.

Till landstingen

- Ensamkommande asylsökande barn måste få information om att de har rätt till hälso- och sjukvård samt tandvård på samma villkor som andra barn i det svenska samhället.

Till Migrationsverket

- Handläggningstiden av asylärenden för de ensamkommande asylsökande barnen måste bli väsentligt kortare. Det är också av yttersta vikt att asylprocessen sätter igång snabbt. Migrationsverket bör därför sträva efter att barnen vistas så kort tid som möjligt i ankomstkommunerna. Barnen bör erbjudas en plats i en anvisningskommun inom maximalt två veckor efter ankomsten till Sverige.

Lästips

Barnombudsmannen

Bakom Fasaden – Barn och ungdomar i den sociala barnvården berättar

Under 2010 har Barnombudsmannen mött och lyssnat till drygt 100 barn och ungdomar som är omhändertagna av samhället. I Barnombudsmannens årsrapport *Bakom Fasaden* har det som barnen och ungdomarna har förmedlat och den analys som Barnombudsmannen har gjort utifrån barnkonventionen sammanställts.

Här kan du ta del av resultatet:

<http://www.barnombudsmannen.se/Adfinity.aspx?pageid=7920>

Unga Direkt – en metod för att lyssna till barn

I denna skrift beskriver vi den metod som Barnombudsmannen använde för att lyssna till drygt 100 barn och ungdomar i den sociala barnvården.

Genom att arbeta med Unga Direkt får du viktig kunskap, information, idéer och synpunkter från barn och ungdomar själva. Skriften vänder sig till dig som arbetar med barn som lever i en utsatt situation men den kan med fördel även användas av dig som arbetar med barn i andra sammanhang.

Här kan du ta del av skriften:

<http://www.barnombudsmannen.se/Adfinity.aspx?pageid=7923>

Mer information om Barnombudsmannens arbete med ensamkommande asylsökande barn finns att läsa på vår webbplats:

<http://www.barnombudsmannen.se/Adfinity.aspx?pageid=7794>

Migrationsverket

På Migrationsverkets webbplats www.migrationsverket.se (se särskilt under fliken "För barn") finns information om myndighetens arbete med ensamkommande asylsökande barn. Regelbundet utkommer verket med en rapport kallad *Aktuellt om ensamkommande barn och ungdomar* vilken bland annat innehåller uppdaterad statistik om antalet barn som bor i en ankomst respektive anvisningskommun.

Migrationsverket, SKL, Skolverket, Länsstyrelserna och Socialstyrelsen

Tillsammans har dessa aktörer tagit fram en folder som kortfattat beskriver vilket ansvar olika myndigheter har för ensamkommande asylsökande barn i Sverige. Foldern är uppdaterad senast i april 2011 och finns att ladda ner på respektive aktörs webbplats.

Rädda Barnen

Rädda Barnen har sammanställt en checklista som innehåller riktlinjer för ett värdigt och humant mottagande av ensamkommande asylsökande barn i enlighet med barnkonventionen. Checklistan bygger på erfarenheter från Rädda Barnens medlemmar som arbetar med dessa barn, gode män från organisationens nätverk samt synpunkter från kommuner och myndigheter.

Här kan du ta del av checklistan:

http://www.rb.se/pressmeddelanden/Pages/Lista_for_bra_mottagande_av_ensamkommande_flyktingbarn.aspx

SKL

Under 2010 har SKL tagit fram en vägledning för olika aktörer som arbetar med ensamkommande asylsökande barn. Vägledningen har titeln *Ensamkommande barns rätt - En vägledning för den gode mannen, kommunen m.fl.* och är skriven av Eva von Schéele och Ingemar Strandberg.

Här kan du ta del av mer information om vägledningen:

http://www.skl.se/vi_arbetar_med/socialomsorgochstod/barn-och-unga/aktuellt_ifo/ensamkommandebarnsratt_nyhet

I samarbete med Migrationsverket har SKL tagit fram en webbplats/portal med information om olika aktörers arbete med mottagandet av ensamkommande asylsökande barn.

Adressen till webbplatsen/portalen finner du här:

<http://ensamkommandebarn.skl.se/>

Unicef Sverige

Unicef Sverige har tagit fram en rapport om ensamkommande asylsökande barn och deras boende under asylprocessen. Rapporten innehåller även rekommendationer från organisationen.

Här kan du ta del av rapporten *De osynliga barnen*:

<http://www.unicef.se/assets/de-osynliga-barnen.pdf>